

การศึกษาสภาพการเรียนรู้นอกชั้นเรียน ปัจจัยที่มีอิทธิพล และความสามารถ
ในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4
A STUDY OF OUT-OF-CLASS LEARNING CONDITION, INFLUENCING FACTORS AND
ENGLISH LISTENING COMPREHENSION ABILITY OF FOURTH-YEAR NAVAL CADETS

ชัยวัฒน์ บวรวัฒนเศรษฐ์¹

Chaiwat Bowornwattanaset

(Received: April 2, 2020; Revised: May 28, 2020; Accepted: May 31, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการเรียนรู้นอกชั้นเรียนด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 และ 3) ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในภาคต้น ปีการศึกษา 2562 จำนวน 69 นาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสำรวจสภาพการเรียนรู้นอกชั้นเรียนด้านการฟังภาษาอังกฤษ 2) แบบทดสอบวัดความถนัดทางภาษา 3) แบบวัด 1 ฉบับมี 8 ด้าน ได้แก่ แบบวัดเจตคติ แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบวัดความตั้งใจ แบบวัดอัตมโนทัศน์ แบบวัดคุณภาพการสอน แบบวัดความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง แบบวัดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และแบบวัดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และ 4) แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวโดยใช้สถิติ F-test ผลการวิจัย มีดังนี้

1) กิจกรรมที่นักเรียนนิยมทำในระยะเวลาโดยเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การฟังเพลงภาษาอังกฤษ รองลงมาคือ การดูภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ และต่ำที่สุดคือ การสื่อสารกับบุคคลอื่นแบบเผชิญหน้า

2) ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรง ได้แก่ ความตั้งใจเรียน ความรู้พื้นฐานเดิม อัตมโนทัศน์ ความถนัดทางภาษา และเจตคติที่มีต่อการฟังภาษาอังกฤษ ตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ ความถนัดทางภาษา ความรู้พื้นฐานเดิม อัตมโนทัศน์ และเจตคติที่มีต่อการฟังภาษาอังกฤษ ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อม ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน คุณภาพการสอนของครู ความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3) ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม โดยหมู่เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ บริหารศาสตร์ รองลงมาคือ วิศวกรรมเครื่องกลเรือ และต่ำที่สุดคือ วิศวกรรมอุทกศาสตร์ ส่วนผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่จำแนกตามหมู่เรียน พบว่า ไม่มีคะแนนเฉลี่ยคู่ใดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: สภาพการเรียนรู้ ปัจจัยที่มีอิทธิพล การฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

¹ อาจารย์กองวิชามนุษยศาสตร์ ฝ้ายศึกษา โรงเรียนนายเรือ จ.สมุทรปราการ 10270

Assistant Professor, Ph.D., Humanities Department, Education Branch, Royal Thai Naval Academy, Samutprakan, 12070 Thailand. Corresponding Author E-mail: birdchaiwat2528@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the out-of-class learning condition in English listening aspect 2) factors influencing English listening comprehension ability and 3) English listening comprehension ability. The population was 69 fourth-year naval cadets studying during the first semester of academic year 2019. The research instruments were 1) a questionnaire on English listening out-of-class learning condition 2) a language aptitude test 3) a scale comprising eight aspects on attitude, achievement motivation, intention, self-concept, teaching quality, parents' care, teacher and student interaction and student and student interaction and 4) an English listening comprehension test. The data collected were analyzed by mean, S.D., path analysis and F-test. The findings revealed that:

1) Top two out-of-class English listening activities were listening to English songs and watching English movies, respectively. On the other hand, the average in aspect of face-to-face communication was the least.

2) The variables directly influencing English listening comprehension ability were intention, prior knowledge, self-concept, aptitude and attitude. The variables both directly and indirectly influencing English reading comprehension ability were aptitude, prior knowledge, self-concept and attitude. The variables indirectly influencing English reading comprehension ability were student and student interaction, student and teacher interaction, teaching quality, parents' care and achievement motivation.

3) The test score on English listening comprehension ability was overall at an excellent level. When considering specifically, the average test score of management science section was the highest at an excellent level, followed by marine engineering section which was at an excellent level as well. The average test score of hydrographic engineering section was the least at a good level. There were no statistically significant differences at .05 level when comparing between the sections.

Keywords: Learning Condition, Influencing Factors, English Listening Comprehension

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมโลกปัจจุบันการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมและการประกอบอาชีพ อีกทั้งเพื่อให้สามารถนำประเทศไปสู่การแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ เข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมในฐานะเป็นพลเมืองของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ด้วยเหตุนี้เองจึงได้มีการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้คนไทยมีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษระดับมาตรฐานที่สามารถใช้ในการติดต่อสื่อสารกับสังคมโลกได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, น. 1) และด้วยภารกิจของโรงเรียนนายเรือในการให้ “การศึกษา ฝึกอบรมนักเรียนนายเรือด้านวิทยาการ วิชาทหาร จริยศึกษาและพลศึกษาเพื่อให้แก่นักเรียนนายเรือมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่เหมาะสมที่จะเป็นนายทหารสัญญาบัตรของกองทัพเรือ” จึงได้มีการวาง

กรอบหลักสูตรเพื่อสนองต่อภารกิจดังกล่าว โรงเรียนนายเรือจึงได้จัดทำหลักสูตรโรงเรียนนายเรือ พ.ศ.2563 แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนวิชาอุดมศึกษา ส่วนวิชาชีพทหารเรือ และส่วนการพัฒนา คุณลักษณะผู้นำทางทหาร คุณธรรมและจริยธรรม โดยหลักสูตรดังกล่าวมีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 175 หน่วยกิต โดยแบ่งเป็นหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 139 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต เมื่อพิจารณาเฉพาะในวิชาทาง ภาษาอังกฤษ (หมวดวิชาศึกษาทั่วไป) จะมีจำนวน 9 วิชา รวม 10 หน่วยกิต (โรงเรียนนายเรือ, 2563)

และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนการสอนในประเทศไทย (เจตน์สฤกษ์ สังข์พันธ์, เกตถวา บุญปรากฏ, และวันทนา ไกรฤกษ์, 2558; วรณพวรรณ เลิศวัตรกานต์, 2557) พบว่า ผลการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ นักเรียนส่วนมากมีปัญหาด้านการฟังมากที่สุด ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ 3 สาเหตุหลัก ได้แก่ 1) นักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสได้ฟังภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารในห้องเรียนที่เพียงพอ 2) ตัวนักเรียนขาดเป้าหมายในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและมีการฝึกฝนนอกห้องเรียนน้อยเกินไป และ 3) ภาระงานครูที่มากเกินไปจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของการเรียนการสอนในชั้นเรียน ดังนั้น เพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อาทิตยา เวียงนิล (2553) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและในปัจจุบันมีแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษด้วยตนเองมากมาย เช่น การศึกษาค้นคว้าผ่านอินเทอร์เน็ต การฟังเพลง การร้องเพลง การอ่านป้ายประกาศ และการดูภาพยนตร์ อีกทั้งงานวิจัยของ Hyland (2004) พบว่า นักเรียนใช้เวลาในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนโดยกิจกรรมที่ทำบ่อย คือ กิจกรรมด้านการฟัง และการอ่านมากกว่าการพูด อีกทั้งงานวิจัยของ Rubin (1975); Chen (2009) และฤติรัตน์ ชูชนะโชติ (2559) พบว่า การเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนมีส่วนช่วยพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียน ดังนั้น ครูควรสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ นอกชั้นเรียนให้มากยิ่งขึ้น

โดยการทำที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนั้นยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ประการที่ครูผู้สอนต้องพิจารณาถึง ไม่ว่าจะเป็นด้านตัวผู้เรียน ด้านสภาพแวดล้อมทางบ้าน ด้านตัว ครูผู้สอน และด้านโรงเรียน ที่ผ่านมามีนักการศึกษาและนักวิจัยหลายท่านได้ศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น โคลแมน และแฮมเมน (Coleman & Hammen, 1981, p. 73) ได้ศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมทางบ้านของนักเรียนเป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บลูม (Bloom, 1976) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 3 ปัจจัย คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้าน จิตพิสัย และด้านคุณภาพการสอน บุญชม ศรีสะอาด (2524, น. 184) กล่าวว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อ ผลการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเดิม ความถนัดทางการเรียน มโนภาพเกี่ยวกับ ตนเอง และคุณภาพการสอน ตัวแปรที่เป็นสาเหตุต่อผลการเรียนทางตรง ได้แก่ เวลาเรียน ตัวแปรที่เป็น สาเหตุทางอ้อม ได้แก่ ความสนใจ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และกฤษฎา ศรีพาณิชย์ (2546, น. 90) พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ ความถนัดทางภาษา และอัตมโนทัศน์ ตัวแปรที่มีอิทธิพลโดยทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษและความตั้งใจเรียน และ ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อม ได้แก่ ความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง คุณภาพการสอน เป็นต้น บลูม (Bloom, 1976) จึงได้เสนอข้อสรุปอิทธิพลของตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ของผู้เรียนร่วมกับลักษณะด้านจิตพิสัยและคุณภาพการสอนของครูมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ถึงร้อยละ 90 และเหลืออีกร้อยละ 10 เป็นตัวแปรอื่น ๆ ที่มีผลน้อยมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาตัวแปรทั้ง 3 ด้าน รวมจำนวน 10 ตัวแปรว่ามีอิทธิพลน้อยเพียงใดและอยู่ในรูปแบบใดต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4

ทั้งนี้ นักการศึกษาหลายท่าน กล่าวว่า ทักษะการฟังมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก (Anderson & Lynch, 1988; Rost, 1991; Richard, 1994) และเป็นทักษะที่มีความจำเป็นมากที่สุด (Oxford, 1993) ส่วน Doff (1993) กล่าวว่า ทักษะการฟังเป็นทักษะที่เกิดขึ้นก่อนทักษะการพูด หากไม่มีทักษะการฟัง บุคคลจะไม่สามารถพัฒนาทักษะการพูดได้ ผู้เรียนจึงต้องเข้าใจก่อนว่าผู้อื่นพูดอะไรกับพวกเขา การฟังภาษาอังกฤษจึงเป็นหนทางที่สำคัญในการเข้าถึงภาษา ดังนั้น ผู้สอนควรสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการฟังมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ด้วยเหตุนี้ การตอบสนองต่อกลยุทธ์หรือนโยบายต่าง ๆ นั้นทั้งกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) กรอบมาตรฐาน CEFR ที่ต้องการให้ผู้เรียนมีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์แต่ละระดับการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยเป้าหมายปลายทางนั้นต้องการให้ผู้เรียนสามารถฟังเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างเข้าใจ คั่นเคยกับสำเนียง และเข้าใจความหมายตามจุดประสงค์ของผู้พูดโดยสามารถระบุเนื้อหาของสิ่งที่ได้ยินได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนนโยบายผู้บังคับบัญชาการทหารเรือได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 และ 5 ต้องมีคะแนนสอบ ALCPT ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ 80 คะแนนเพื่อเลื่อนชั้นและสำเร็จการศึกษา ตามลำดับ (กองทัพเรือ, 2563) เมื่อผู้วิจัยได้วิเคราะห์โครงสร้างข้อสอบ ALCPT จึงพบว่า มีข้อสอบวัดการฟังอยู่ถึง 66 ข้อจากทั้งหมด 100 ข้อ ดังนั้น การที่ครูผู้สอนจะยกระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมให้ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ 80 คะแนนนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 อย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 พบว่า ทักษะที่ต้องการพัฒนามากที่สุด คือ ทักษะการฟัง (ร้อยละ 72.46) โดยสามารถสรุปเหตุผลที่ต้องการพัฒนาทักษะการฟัง มีดังนี้ 1) ใช้สอบทั้งในชั้นเรียนปกติ สอบสัมภาษณ์ ชิงทุนไปศึกษาต่างประเทศ และสอบ ALCPT 2) เป็นทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานทางเรือในอนาคต 3) เป็นทักษะที่อยู่ในข้อสอบมาตรฐานต่าง ๆ ที่ต้องสอบชิงทุนไปศึกษาต่อหลักสูตรระยะสั้นหรือศึกษาต่อระดับปริญญาโท-เอก และ 4) เป็นทักษะที่ต้องใช้ระยะเวลาพอควรในการฝึกฝนจึงจะเห็นผลเป็นรูปธรรมซึ่งมีความยากกว่าการพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์หรือไวยากรณ์

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนและรับผิดชอบรายวิชาภาษาอังกฤษ 4 (LG 408) จึงได้รับการคาดหวังอย่างยิ่งในการเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันภารกิจดังกล่าวให้บรรลุผลสำเร็จ ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาสภาพการณ์ที่แท้จริงทั้งสภาพการเรียนรู้ด้านการฟังภาษาอังกฤษในรูปแบบต่าง ๆ ศึกษาปัจจัย 3 ด้านทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และคุณภาพการสอนว่ามีอิทธิพลน้อยเพียงใดต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ และศึกษาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจว่าโดยภาพรวมและแยกตามหมู่เรียนนั้นอยู่ในระดับใดเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานสำคัญ สำหรับการพัฒนาต่อยอดหรือแก้ไขปัญหาด้านการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการเรียนรู้นอกชั้นเรียนด้านการฟังภาษาอังกฤษ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
3. เพื่อศึกษาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

ขอบเขตของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

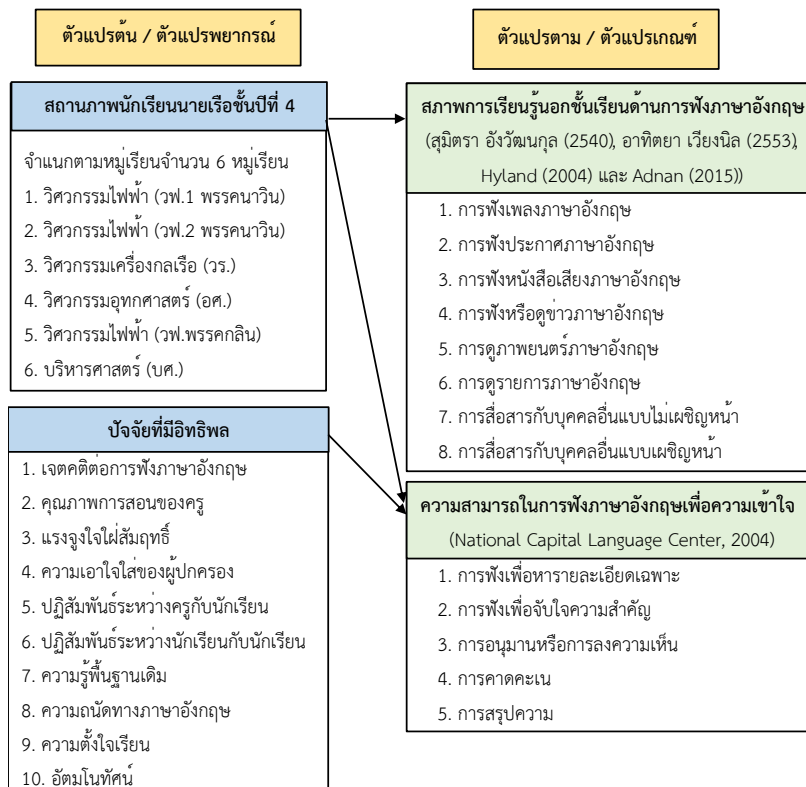
1. **ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลของการวิจัย** ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษ 4 (LG 408) ภาคต้น ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 69 นาย

2. **ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย** ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยกับนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 ในภาคต้น ปีการศึกษา 2562 และสถานที่ในการดำเนินการวิจัย คือ โรงเรียนนายเรือ จ.สมุทรปราการ

3. **ขอบเขตด้านเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** ประกอบด้วย 1) แบบสำรวจสภาพการเรียนรู้นอกชั้นเรียนด้านการฟังภาษาอังกฤษ 1 ฉบับ 2) แบบทดสอบวัดความถนัดทางภาษา 1 ฉบับ 3) แบบวัด 1 ฉบับ มี 8 ด้าน ได้แก่ แบบวัดเจตคติ แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบวัดความตั้งใจ แบบวัดอ้อมโนทัศน์ แบบวัดคุณภาพการสอนของครู แบบวัดความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง แบบวัดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และแบบวัดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และ 4) แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ 1 ฉบับ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับลักษณะหรือวิธีการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนสำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศของสุมิตรา อังวัฒนกุล (2540) อาทิตยา เวียงนิล (2553) Adnan (2015) และ Hyland (2004) องค์ประกอบของความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของ National Capital Language Center (2004) และได้ทำการสังเคราะห์ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากนักการศึกษา เช่น ฤชฎา ศรีพาณิชย์ (2546) บุญชม ศรีสะอาด (2524) ศรีนวล วรรณสุธี (2536) โคลแมนและแฮมเมน (Coleman & Hammen, 1981) และบลูม (Bloom, 1976) โดยกรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในรายวิชาภาษาอังกฤษ 4 (LG 408) ภาคต้น ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 69 นาย

2. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 การสร้างแบบสำรวจสภาพการเรียนรู้รู้นอกชั้นเรียนด้านการฟังภาษาอังกฤษ มีขั้นตอน
1) ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้รู้นอกชั้นเรียนด้านการฟังภาษาอังกฤษ 2) สร้างแบบสำรวจชนิดมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 8 ข้อ โดยถามเกี่ยวกับระยะเวลาของการทำกิจกรรมการฟังภาษาอังกฤษ ประเภทต่าง ๆ 3) นำแบบสำรวจที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาเนื้อหา โดยผลการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีเท่ากับ 0.90 แสดงว่า แบบสำรวจมีคุณภาพผ่านเกณฑ์ ซึ่งค่า IOC ที่ใช้ได้ต้องมีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) 4) นำแบบสำรวจไปทดลองใช้กับนักเรียนนายเรือที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 นาย เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง พบว่า มีค่าความเที่ยงตรง เท่ากับ 0.92 และ 5) ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือแล้วจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

2.2 การสร้างแบบวัด 1 ฉบับมี 8 ด้าน ได้แก่ แบบวัดเจตคติ แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบวัดความตั้งใจ แบบวัดอัตมโนทัศน์ แบบวัดคุณภาพการสอนของครู แบบวัดความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง แบบวัดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และแบบวัดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน มีขั้นตอนการสร้าง 1) ศึกษาการสร้างแบบวัดของพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) สร้างแบบวัดทั้ง 8 ด้าน ด้านละ 15 ข้อ โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเพื่อคัดเลือกใช้จริง จำนวน 10 ข้อ 3) นำแบบวัดที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผลปรากฏว่าแบบวัดทั้ง 8 ด้านมีค่าเฉลี่ย IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00 4) นำแบบวัดที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนนายเรือที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 นาย 5) วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ด้วยเทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำโดยตัดข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2543) 6) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาคโดยแบบวัดทั้ง 8 ด้านมีความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.74-0.93 และ 7) จัดพิมพ์แบบวัดเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

2.3 การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและแบบทดสอบวัดความถนัดทางภาษา มีขั้นตอนการสร้าง 1) ศึกษาหลักการเขียนข้อสอบและกำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้าง 2) สร้างแบบทดสอบการฟังภาษาอังกฤษและแบบทดสอบความถนัดทางภาษา เป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 60 ข้อ 3) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง ความเหมาะสมของเนื้อหา และพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า แบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00 ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกข้อคำถามที่ใช้ได้จริงได้ฉบับละ 40 ข้อ 4) ปรับปรุงแบบทดสอบตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5) นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 นาย เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ผลปรากฏว่าแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับมีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.42 ถึง 0.76 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.30 ถึง 0.79 6) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 (Kuder Richardson-20) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.81 และ 7) จัดพิมพ์แบบทดสอบเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

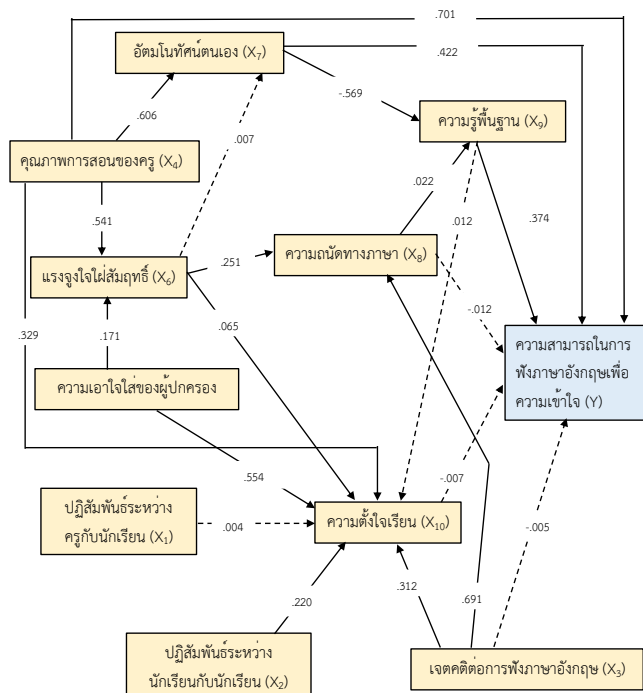
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสำรวจ แบบวัด และแบบทดสอบไปใช้เก็บข้อมูลกับประชากรที่กำหนดไว้ตามวันและเวลาที่ประสานไว้ แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวัดนั้นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Simple Correlation) และหาค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficient) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ในส่วนของการวิเคราะห์คะแนนจากแบบทดสอบนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวโดยใช้ค่าสถิติ F-test

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการเรียนรู้นอกชั้นเรียนด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนนิยมทำในระยะเวลาโดยเฉลี่ยมากที่สุดอันดับแรก ได้แก่ การฟังเพลงภาษาอังกฤษ ($\mu = 2.62, \sigma = 0.94$) อันดับ 2 คือ การดูภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ ($\mu = 2.43, \sigma = 0.82$) อันดับ 3 คือ การดูรายการทีวีภาษาอังกฤษ ($\mu = 1.17, \sigma = 0.72$) และต่ำที่สุดคือ การสื่อสารกับบุคคลอื่นแบบเผชิญหน้า ($\mu = 0.22, \sigma = 0.56$)

2. ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 จำนวน 10 ตัวแปร พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรง ได้แก่ ความตั้งใจเรียน ความรู้พื้นฐานเดิม อัดมโนทัศน์ ความถนัดทางภาษา และเจตคติที่มีต่อการฟังภาษาอังกฤษ ตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ ความถนัดทางภาษา ความรู้พื้นฐานเดิม อัดมโนทัศน์ และเจตคติที่มีต่อการฟังภาษาอังกฤษ ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อม ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน คุณภาพการสอนของครู ความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยรูปแบบของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2. รูปแบบของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

3. ผลการศึกษาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 ภาคต้น ปีการศึกษา 2562 จำนวน 69 นาย พบว่า โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 100 คะแนน) อยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม ($\mu = 83.84$, $\sigma = 0.67$) โดยหมู่เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ บริหารศาสตร์ ($\mu = 92.00$, $\sigma = 0.54$) รองลงมาคือ วิศวกรรมเครื่องกลเรือ ($\mu = 86.15$, $\sigma = 0.65$) และต่ำสุดคือ วิศวกรรมอุทกศาสตร์ ($\mu = 77.00$, $\sigma = 0.42$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

หมู่เรียน	การฟังเพื่อหา รายละเอียดเฉพาะ (เต็ม 40 คะแนน)	การฟังเพื่อจับ ใจความสำคัญ (เต็ม 15 คะแนน)	การอนุมานหรือลง ความเห็น (เต็ม 15 คะแนน)	การคาดคะเน (เต็ม 15 คะแนน)	การสรุปความ (เต็ม 15 คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย (100 คะแนน)
วิศวกรรมไฟฟ้า (วฟ.1)	36.38	11.24	10.43	12.50	11.65	82.20
วิศวกรรมไฟฟ้า (วฟ.2)	33.37	10.80	13.26*	11.74	11.50	80.67
วิศวกรรมอุทกศาสตร์	35.46	12.13	11.48	9.31	8.62	77.00
บริหารศาสตร์	37.93*	13.54*	12.95	14.00*	13.58*	92.00
วิศวกรรมไฟฟ้า (พรรคกลิน)	36.55	12.36	11.92	12.30	11.87	85.00
วิศวกรรมเครื่องกลเรือ	35.01	13.14	12.50	12.86	12.64	86.15
รวมเฉลี่ย	35.78	12.20	12.09	12.12	11.64	83.84*

ส่วนผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่จำแนกตามหมู่เรียน แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	1,505	301	1.075**
ภายในกลุ่ม	63	17,634	279.09	
รวมทั้งหมด	68	19,139		

หมายเหตุ. $F_{.01(5,63)}$ จากตาราง = 3.32

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่า F ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 1.075 ส่วนค่า F ที่ได้จากตารางมีค่าเท่ากับ 3.32 จะเห็นได้ว่าค่า F คำนวณมีค่าน้อยกว่าค่า F ที่ได้จากตาราง แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 ที่มีหมู่เรียนแตกต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลของการวิจัย มีดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการเรียนรู้นอกชั้นเรียนด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนนิยมทำในระยะเวลาโดยเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การฟังเพลงภาษาอังกฤษ รองลงมาคือ การดูภาพยนตร์ภาษาอังกฤษซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Warden and Rubin (1978) ที่พบว่า การทำกิจกรรมภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีระยะเวลา

ต่อสัปดาห์ที่นานและบ่อย ๆ ทำให้เกิดการใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างแม่นยำ และส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจดีขึ้นและใช้กับการสื่อสารในปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น

2. ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 4 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

2.1 **ความตั้งใจเรียน** เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ นักเรียนที่มีความตั้งใจเรียนนั้นจะเอาใจใส่ต่อการเรียน สนใจเนื้อหาที่เรียน มีสมาธิในการเรียน หมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ ทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนได้มากกว่า ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของมิญช์มนัส วรรณมหินทร์ (2544, น. 89) และสุชาติ หอมจันทร์ (2546, น. 95)

2.2 **เจตคติต่อการฟังภาษาอังกฤษ** เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการฟังภาษาอังกฤษสูง จะรักการเรียน มีความสนใจ เอาใจใส่ต่อการเรียนรู้ ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของมิญช์มนัส วรรณมหินทร์ (2544, น. 89) และรัตน์ดาพร ปัจฉิมมา (2548, น. 67)

2.3 **ความถนัดทางภาษา** เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ นักเรียนที่มีความถนัดทางภาษาสูงจะมีแนวโน้มในการเรียนที่ดีกว่านักเรียนที่มีความถนัดทางการเรียนต่ำ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรวิภา สนวนบุรี (2546, น. 96) มิญช์มนัส วรรณมหินทร์ (2544, น. 89) และรัตน์ดาพร ปัจฉิมมา (2548, น. 68)

2.4 **ความรู้พื้นฐานเดิม** เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ นักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานเดิมสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ดังนั้น นักเรียนที่มีความรู้หรือทักษะพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษสูงจะส่งผลให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรวิภา สนวนบุรี (2546, น. 96) บุญชม ศรีสะอาด (2524) และรัตน์ดาพร ปัจฉิมมา (2548, น. 68)

2.5 **ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน** เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ การที่ครูกับนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ในทางที่ดี ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีการแสดงความคิดเห็นอย่างประชาธิปไตยจะส่งผลให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของนัยนา จันตะเสน (2547) สุวิมล อุดรรัตน์ไพร (2536, น. 80) และอุดมลักษณ์ อุปจันทร์ (2547, น. 86)

2.6 **ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน** เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ การที่นักเรียนช่วยเหลือกัน ให้กำลังใจกัน ยอมรับความแตกต่างร่วมมือกันทำงาน แสดงความคิดเห็นร่วมกัน จะส่งผลให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของนุชนาฏ วรยศศรี (2544) และอุดมลักษณ์ อุปจันทร์ (2547)

2.7 **คุณภาพการสอนของครู** เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ถ้าครูมีความสามารถในการนำเสนอบทเรียนให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ก็จะทำให้ให้นักเรียนเกิดความพยายามที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษฎา ศรีพานิชย์ (2546) ประเสริฐ เทพศร (2536) และมิญช์มนัส วรรณมหินทร์ (2544, น. 89)

2.8 **ความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง** เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ผู้ปกครองที่เอาใจใส่ดูแล ส่งเสริมการเรียนของนักเรียนจะทำให้นักเรียนมี

ความตั้งใจเรียน มีกำลังใจในการเรียนจึงมีโอกาที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนได้มากขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของจรรยาพร เสาอาทา (2546, น. 63) และรัตนดาพร ปัจฉิมมา (2548)

2.9 **แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์** เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ถ้านักเรียนมีความมุ่งมั่นที่จะบรรลุถึงความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษ นักเรียนจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ สอดคล้องกับผลการวิจัยของจุฑาทิพย์ชาติสุวรรณ (2548, น. 88) และประเสริฐเทพศร (2536)

2.10 **อึดทนโน้ตศน์เกี่ยวกับตนเอง** เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ อึดทนโน้ตศน์เกี่ยวกับตนเองเป็นความรู้สึกนึกคิดหรือความเชื่อที่มีต่อตนเอง คนที่เชื่อว่าตนเองเก่งจะมีความมั่นใจ กล้าคิด กล้าทำ จึงมีโอกาที่จะประสบความสำเร็จมาก ดังนั้น นักเรียนที่มีอึดทนโน้ตศน์เกี่ยวกับตนเองสูงจะมีผลการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีอึดทนโน้ตศน์ต่ำซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยเช่นกัน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษฎา ศรีพานิชย์ (2546) บุญชม ศรีสะอาด (2524) และปาจรีย์ วัชชวัลคุ (2527)

3. ผลจากการศึกษาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ พบว่า โดยรวม นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยมซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนมีความเข้าใจต่อเรื่องที่ฟังในแบบทดสอบซึ่งอาจมาจากหลายสาเหตุปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นความรู้เดิม ความถนัดทางภาษา เจตคติที่ดีต่อการฟัง ปริมาณคำศัพท์ที่มากพอ ความรู้เรื่องโครงสร้างไวยากรณ์ และความคุ้นชินกับสำเนียงของเจ้าของภาษา ปัจจัยเหล่านี้จึงถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สนับสนุนให้ผู้ฟังมีความเข้าใจในการฟังมากขึ้นทั้งสิ้น (Nicolas, 1988; Wipf, 1984) ดังนั้น การที่นักเรียนทำคะแนนการทดสอบได้อยู่ในระดับดีเยี่ยมย่อมมีความรู้ในเรื่องดังกล่าว แต่เมื่อวิเคราะห์รายทักษะแล้วพบว่า การฟังเพื่อสรุปความมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดและเป็นทักษะเดียวที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 80 อาจเนื่องมาจากทักษะการฟังเพื่อสรุปความนั้น ผู้เรียนจะต้องใช้ทักษะทั้งการฟังและทักษะการคิดผสมผสานกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุปจากเรื่องที่ฟัง หรืออาจมาจากการมีปัญหาการฟังสำเนียงและความเร็วในการพูดภาษาอังกฤษของเจ้าของภาษา สอดคล้องกับ Sriprom (2011) ได้สำรวจปัญหาการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า ปัจจัยด้านผู้พูดที่ทำให้นักศึกษาทำความเข้าใจยากมากที่สุดก็คือ ผู้พูดพูดเร็วเกินไป จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักเรียนจะต้องได้รับการฝึกฝนในทักษะการฟังเพื่อสรุปความอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของละออ หล้าเจ (2554) และมยุเรศ ไยบัวเทศ (2558) ที่พบว่า การที่นักเรียนฝึกฟังภาษาอังกฤษอย่างสม่ำเสมอ ทำให้นักเรียนเกิดความเคยชินส่งผลให้มีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะด้านสภาพการเรียนรู้นอกชั้นเรียนด้านการฟังภาษาอังกฤษ สำหรับผู้บริหาร

อาจสนับสนุนงบประมาณในการจัดสร้างหรือพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภาษาอังกฤษทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนให้ได้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน **สำหรับผู้สอน** ครูยังสามารถเสนอแนะการทำกิจกรรมภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนให้แก่ผู้เรียนสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น ครูอาจเสนอการใช้โทรศัพท์มือถือและคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงกิจกรรมภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนผ่านเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น ESL, BBC, TED, VOA, Netflix หรือ YouTube หรือ

ครูอาจแนะนำวิธีการเรียนรู้ด้านการฟัง เช่น การฟังแล้วร้อง พูด เขียน อ่าน แปลความหมาย หรือจดคำศัพท์ หรือครูอาจแนะนำผู้ปกครองให้จัดสภาพแวดล้อมหรือจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และโรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านการฟังภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนให้แก่ผู้เรียน เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา หรือกิจกรรมภาษาอังกฤษอื่น ๆ เป็นต้น **สำหรับนักเรียน** นักเรียนควรกำหนดเป้าหมายและแผนปฏิบัติ (Action Plan) ในการฝึกทักษะฟังภาษาอังกฤษให้เป็นรูปธรรมผ่านช่องทางทั้งเว็บไซต์หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) ในรูปแบบที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นแบบ Passive Learner เช่น การฟังข่าว การฟังเพลง การฟังประกาศ การดูภาพยนตร์ หรือแบบ Active Learner เช่น การพูดสนทนาสด หรือการพิมพ์สนทนาผ่าน Social Media กับชาวต่างชาติ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในครั้งนี้ สำหรับผู้บริหาร อาจให้ข้อเสนอแนะหรือนิเทศการเรียนการสอนกับครูผู้สอนเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดี และอัตมโนทัศน์ทางบวกให้กับผู้เรียน ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพการสอนภาษาอังกฤษในชั้นเรียนของครู เป็นต้น **สำหรับผู้สอน** มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) ด้านความตั้งใจเรียน ครูควรเอาใจใส่ และส่งเสริมนักเรียนที่มีความสนใจที่จะพัฒนาทักษะการฟังนั้นเพื่อก่อให้เกิดความตั้งใจเรียน 2) ด้านเจตคติต่อการฟังภาษาอังกฤษ ครูควรคอยสร้างเจตคติที่ดีต่อการฟังภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียนรักในการเรียนรู้ 3) ด้านความถนัดทางภาษาอังกฤษ ครูควรตรวจสอบนักเรียนว่า นักเรียนมีความถนัดทางภาษาอยู่ในระดับใดเพื่อจะได้พัฒนานักเรียนได้อย่างถูกต้อง และส่งเสริมนักเรียนที่เก่งด้านการฟังให้พัฒนาต่อยอดมากขึ้น 4) ด้านความรู้พื้นฐานเดิม ครูควรมีการตรวจสอบความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียน ถ้าหากพบว่านักเรียนยังมีข้อบกพร่องอยู่ ครูควรจัดสอนเสริมเติมเต็มข้อบกพร่องนั้นอย่างไม่มีรีรอ 5) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ควรมีปฏิสัมพันธ์กันในทางบวก มีความเป็นประชาธิปไตยในชั้นเรียน 6) ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ครูควรสนับสนุนให้กันไปในลักษณะช่วยเหลือกัน และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล 7) คุณภาพการสอนของครู ครูต้องสามารถนำเสนอบทเรียนให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจได้อย่างดี และจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน 8) ด้านความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ผู้ปกครองควรส่งเสริมด้านการเรียน แนะนำเกี่ยวกับการเรียน หรือให้เห็นความสำคัญของการเรียน 9) ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียน และรักต่อการเรียนภาษาอังกฤษ และ 10) ด้านอัตมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง ครูผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมอัตมโนทัศน์ในทางบวกให้กับนักเรียน **สำหรับนักเรียน** ผู้เรียนควรปรับทัศนคติหรือเจตคติที่ดีต่อการฝึกฝนทักษะ กำหนดเป้าหมายเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับตนเองที่จะนำไปสู่ความตั้งใจเรียน อีกทั้งหมั่นฝึกฝนหรือพัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ

3. ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับผู้บริหาร ผู้บริหารอาจกำหนดแนวทางในการออกแบบหลักสูตร การเรียนการสอนและการวัดประเมินผล สำหรับอาจารย์ผู้สอนทุกชั้นปีให้กำหนดครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 5 ด้านของความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ **สำหรับผู้สอน** การกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอนทักษะการฟัง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและการทดสอบควรให้ครอบคลุม 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การจับใจความสำคัญ การฟังหารายละเอียดเฉพาะ การอนุมานหรือลงความเห็น การคาดคะเน และการสรุป

ความเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟังให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด **สำหรับนักเรียน** นักเรียนอาจฝึกฝนทักษะการฟังภาษาอังกฤษด้วยตนเองแต่ให้คำนึงถึงความครอบคลุมขององค์ประกอบทั้ง 5 ด้านเช่นกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพการเรียนรู้นอกชั้นเรียนด้านการฟังภาษาอังกฤษกับนักเรียนนายเรือระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อศึกษาลักษณะการทำกิจกรรม ระยะเวลา หรือความถี่ที่นักเรียนนายเรือทำกิจกรรมฝึกฝนทักษะการฟังภาษาอังกฤษผ่านเว็บไซต์หรือสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ต่าง ๆ เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจกับกลุ่มประชากรที่ใหญ่ขึ้นหรือทำการศึกษาในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ระดับประถมหรือมัธยมศึกษา เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจกับนักเรียนนายเรือระดับชั้นอื่น ๆ เช่น นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 1 เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรวิภา สวนบุรี. (2546). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษฎา ศรีพานิชย์. (2546). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กองทัพเรือ. (2563). *นโยบายของผู้บัญชาการทหารเรือ ประจำปีงบประมาณ 2563*. เข้าถึงได้จาก http://www.nmd.go.th/policy_navy63/combined62.pdf.
- จารุวรรณ เอ้าทา. (2546). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จุฑาทิพย์ชาติสุวรรณ. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการสอน ความถนัดทางภาษา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความตั้งใจเรียน การคิดอย่างมีวิจารณญาณ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เจตน์สฤษฎี สังข์พันธ์, เกตถวา บุญปรากฏ และวันทนา ไกรฤกษ์. (2558). สภาพปัญหาการเรียนรู้อังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเทศบาลในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่*, 8(2), 48-58.
- ถะพอ หล้าเจ. (2554). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตสาสน์วิเทศศึกษา. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยปทุมธานี*. 3(1), 99-106.
- นัยนา จันตะเสน. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นุชนาฏ วรยศศรี. (2544). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพระนครใต้*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2524). *รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน*. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาลักสูตร) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: อภิชาติการพิมพ์.
- ประเสริฐ เทพศร. (2536). *รูปแบบของตัวแปรที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยทางการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปาจรีย์ วัชวัลคุ. (2527). *อิทธิพลขององค์ประกอบด้านลักษณะของนักเรียน สภาพแวดล้อมทางบ้าน และสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการวิจัยทางการศึกษา). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *การวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: เจริญผลการพิมพ์.
- มยุเรศ ไยบัวเทศ. (2558). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยการเรียนรู้ภาษาตามกระบวนการฟังแบบเมตาคอกนิตีฟเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มิญช์มนัส วรรณมรินทร์. (2544). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยทางการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัตน์ดาพร ปัจฉิมมา. (2548). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดมหาสารคาม*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยทางการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โรงเรียนนายเรือ. (2563). *หลักสูตรโรงเรียนนายเรือ (หลักสูตรปรับปรุง) พ.ศ.2563*. อัดสำเนา.
- ฤดีรัตน์ ชุขณะโชติ. (2559). *การศึกษาเชิงเปรียบเทียบสาเหตุ: อิทธิพลของการทำกิจกรรมภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนต่อพัฒนาการทางทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตปริญญาตรีสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ*. *วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 37(2), 188-199.
- วรรณพรรณ เลิศวัตรกานต์. (2557). *การพัฒนาชุดกิจกรรมโดยเน้นงานปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมารีวิทยา*. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 7(2), 201-215.
- ศรินวล วรรณสุธี. (2536). *รูปแบบองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดพิษณุโลก*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุชาติ หอมจันทร์. (2546). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล อุดลรัตนไพโร. (2536). *รูปแบบขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดนครสวรรค์*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวัดผลการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อาทิตยา เวียงนิล. (2553). *การศึกษาการทำกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในหลักสูตรภาษาอังกฤษ*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุดมลักษณ์ อุปจันทร์. (2547). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดธาตุทอง กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Adnan, A. (2015). Enhancing Students' Listening Skill through Various Listening Materials. *Proceedings of ISELT FBS Universitas Negari Padang*, 3, 76-83.

- Anderson, A. & Lynch, T. (1988). *Language Teaching: A Scheme for Teacher Education; Listening*. Oxford University Press.
- Bloom, B.S. (1976). *Human Characteristic and School Learning*. New York: McGraw-Hill.
- Chen, A. (2009). Listening Strategy Instruction: Exploring Taiwanese College Student's Strategy Development. *Asian EFL Journal*, 11(2), 54-58.
- Coleman, J. C, and Hammen. (1981). *Abnormal Psychology and Life*. New York: Bombay.
- Doff, A. (1993). *Teaching English: A Training Course for Teachers* (7th ed). New York: Cambridge University Press.
- Hyland, F. (2004). Learning Autonomously: Contextualizing Out-of-Class English Language Learning. *Language Awareness*, 13(3), 180-202.
- National Capital Language Center. (2004). Speaking and Listening Skill. Retrieved from <http://www.nclc.org>.
- Nicolas, L.N. (1988). Teaching Listening Comprehension. *English Teaching Forum*, 1, 19-22.
- Oxford, R.L. (1993). Research on Second Language Learning Strategies. *Annual review of Applied Linguistics*, 13, 174-187.
- Richard, J. C. (1994). *Teaching Foreign Language*. Chicago: University of Chicago Press.
- Rost, J. (1991). *Listening in Action*. Prentice Hall.
- Rubin, J. (1975). What the "good language learner" can teach us. *TESOL quarterly*, 41-51.
- Sriprom, C. (2011). *A study of the English Listening Comprehension Problems for EFL Learners at the Faculty of ICT, Silpakorn University*. Master's Thesis, English for Careers, Language Institute, Thammasat University, Bangkok.
- Wenden, A. & Rubin, J. (1978). *Learning Strategies in Language Learning*. Prentice-Hall International. Macmillan College.
- Wipf, J.A. (1984). Strategies for Teaching Second Language Listening Comprehension. *Foreign Language Annals*, 17(4), 345-348.